

JOKAISELLA TARINALLA
ON KAKSI PUOLTA...

GILLIAN

FLYNN

KILTTI TYTTÖ

WSOY

Gillian Flynn

KILTTI TYTTÖ

Suomentanut Terhi Kuusisto

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos

Gone Girl

© Gillian Flynn 2012

This translation published by arrangement with Crown Publishers, an imprint
of the Crown Publishing Group, a division of Random House, Inc.

Otteet Abraham Lincolnin Gettysburgin puheesta suomentanut K. S. Laurila

Suomennoksen tarkastanut Anna Lönnroth

SUOMENKIELINEN LAITOS © TERHI KUUSISTO JA WSOY 2013

ISBN 978-951-0-39683-4

PAINETTU EU:SSA

Brettille ja Flynnille – elämäni valoille, isälle ja pojalle.

Rakkaus on maailman loputonta muuttuvaisuutta; valheita, vihaa, jopa murhaa on punottu siihen; se on vastakohtiensa väistämätön kukinto, suurenmoinen, vereltä vienosti tuoksuva ruusu.

– Tony Kushner: *The Illusion*

ENSIMMÄINEN OSA
POIKA MENETTÄÄ TYTÖN

NICK DUNNE

SINÄ PÄIVÄNÄ

KUN AJATTELEN VAIMOANI, ajattelen aina hänen päätään. Aluksi päänmuotoa. Kun näin hänet ensimmäistä kertaa, näin hänen takaraivonsa, ja sen kaarissa oli jotain ihastuttavaa. Kuin kiiltävässä, kovassa maissinjyvässä tai joenuoman fossiilissa. Viktoriaanisella ajalla hänen päätään olisi kuvailtu jalomuotoiseksi. Kallon muoto oli helppo kuvitella.

Tunnistaisin hänen päänsä missä tahansa.

Mitä sen sisällä liikkuu? Ajattelen sitäkin: hänen mieltään. Hänen aivojaan, kaikkia niitä poimuja, ja ajatuksia, jotka niissä sukkeloivat kuin nopeat, kiihkeät tuhatjalkaiset. Kuin lapsi kuvittelen, kuinka avaan kallon, suorin aivojen poimut, seulon ja erottelen ja yritän napata ajatukset. *Mitä sinä mietit, Amy?* Tätä olen avioliittomme aikana kysynyt kaikkein useimmin, vaikken ehkä ääneen, en ehkä siltä joka osaisi vastata. Kai sellaiset kysymykset purjehtivat myrskypilvinä jokaisen avioliiton yllä: *Mitä mietit? Miltä sinusta tuntuu? Kuka sinä olet? Mitä me olemme tehneet toisillemme? Mitä me vielä teemme?*

Aamulla silmäni rävähtivät auki tasan kello kuusi. Ei luomien höyhenkevyttä värinää, ei räpyttelyä ja hidasta havahtumista takaisin todellisuuteen. Heräsin kuin napin painalluksesta. Vatsastapuhujan nukan luomien aavemainen naksahdus: Maailma on musta – ja yhtäkkiä – *esitys alkaa!* 6.00 kello sanoi päin naamaa, se oli ensimmäinen asia silmieni edessä. Kuusi nolla nolla. Tuntui erilaiselta. Harvoin heräsin näin pyöreään kellonaikaan. Minä olin risaisten heräämisten mies: 8.43, 11.51, 9.26.

Täsmälleen kello 6.00 aurinko kohosi tammenlatvojen yläpuolelle kuin kesäinen raivonjumala. Sen heijastus leimahti joen yli kohti taloamme, pitkä, hohkaava sormi joka osoitti minua makuuhuoneen läpikuultavien verhojen läpi. Syyttävästi: *Sinut on nähty. Sinut tullaan näkemään.*

Piehtaroin sängyssä, New Yorkin sängyssä, uudessa kodissamme, jota yhä kutsuimme uudeksi kodiksi, vaikka olimme muuttaneet kaksi vuotta sitten. Tähän vuokrataloon Mississippijoen varrelle, taloon joka kirkuu esikaupungin uusrikkautta, lapsuuteni unelmataloon, kauas lapsuuden eritasoratkaisujen karvamattolähiöstä. Talomme on noita uusia taloja, välittömästi tutun tuntuinen: persoonattoman suurellinen, vaivaton, uusi, uusi, uusi talo, jota vaimoni inhoaisi – ja inhosi.

»Pitääkö riisua sielu ennen kuin astuu sisään?» oli hänen ensimmäinen kommenttinsa. Talo oli kompromissi: siinä toivossa, ettemme jumittuisi pieneen kotikaupunkiini Missouriin, Amy vaati että vuokraamme ostamisen sijaan. Tarjolla oli kuitenkin vain kariutuneen kiinteistöbisneksen taloja. Asuimme pienoiskokoisessa aavekaupungissa joka oli täynnä pankin omistamia, laman murjomia alepalatseja, uudisalueella joka oli suljettu ennen avajaisia. Olimme tehneet kompromissin, mutta Amy ei nähnyt asiaa siltä kannalta, ei sitten yhtään. Amyn mielestä se oli julma oikku, ilkeä, itsekäs veitsenviilto. Minä olin luolamiestyylisiin raahannut hänet kaupunkiin, jota hän oli välttänyt kuin tautia, ja pakottanut hänet asumaan halveksimassaan talossa. Tuskin kompromissi voi olla yksipuolinen, mutta meidän kompromissimme yleensä olivat. Toinen meistä oli aina vihainen. Yleensä Amy.

Älä viitsi syyttää minua tästäkin vastoinkäymisestä, Amy. Vastoinkäymisestä nimeltä Missouri. Syytä taloutta, syytä huonoa onnea, syytä minun vanhempiani ja sinun vanhempiasi, syytä nettiä, syytä netin käyttäjiä. Ennen olin toimittaja. Toimittaja, joka kirjoitti televisiosta, elokuvista ja kirjoista. Siihen aikaan, kun ihmiset vielä lukivat painettua sanaa, siihen aikaan kun joku oli vielä kiinnostunut mielipiteistäni. Saavuin New Yorkiin yhdeksänkymmentäluvun lopussa, viimeisinä loiston päivinä, vaikkei kukaan sitä vielä aavistanutkaan. New Yorkissa riitti kirjoittajia, oikeita kirjoittajia. Aikakauslehtiä, oikeita aikakauslehtiä, julkaistiin kasoittain. Siihen aikaan internet oli vielä

eksoottinen lemmikki kustannusmaailman nurkissa – heitetään sille naksuja ja katsellaan kuinka se tanssii hihnassa, onpa söpö, ei tuo tapa meitä yön aikana. Miettikää: siihen aikaan vasta valmistuneet opiskelijat tulivat New Yorkiin kirjoittamaan ja heille maksettiin siitä. Meillä ei ollut aavistustakaan, että kymmenen vuoden kuluttua uramme olisi ohi.

Minulla oli työpaikka yksitoista vuotta, ja sitten ei enää ollut. Niin nopeasti se kävi. Ympäri maata aikakauslehdet laittelivat lappua luukulle ja kaatuivat talousromahduksen tuomaan äkilliseen tautiin. Toimitajat (minunlaiseni toimittajat: kirjailijaksi havittelevat pohdiskelijat, ihmiset joiden aivot toimivat hitaammin kuin bloggareiden ja linkkinikkareiden ja tviittaajien, sanalla sanoen itsepäiset vanhat jäävät) olivat mennyttä. Liityimme menneisiin ammattikuntiin, hattumaakareihin ja ajurinpiiskojen valmistajiin: meidän aikamme oli ohi. Kolme viikkoa potkujeni jälkeen Amy menetti työnsä, jos se nyt oli mikään työ. (Nyt tunnen, kuinka hän kurkkii olkani yli pilkallisesti hymyillen, koska olen kuvaillut uraani ja epäonneani näin kauan mutta kuittaan hänen osansa yhdellä lauseella. Hän sanoisi että se on tyypillistä. *Ihan tyypillistä Nickiä*. Se oli hänen kertosaikensa: *Ihan tyypillistä Nickiä ...* ja mitä sen jälkeen seurasikaan, mikä nyt olikaan ihan minua, oli jotain ikävää.) Meistä oli tullut kaksi työtöntä aikuista ja hipsimme viikko-kausia ympäri Brooklynin kivitaloamme pyjamassa ja sukissa, vähät välitimme tulevaisuudesta, kylvimme avaamatonta postia pöydille ja sohville, söimme jäätelöä aamukymmeneltä ja vedimme tirsat iltapäivisin.

Eräänä päivänä puhelin soi. Langanpäässä oli kaksoissiskoni Margo. Hän oli palannut vuosi sitten kotiseudullemme, omien New Yorkin -potkujensa jälkeen. Se tyttö on aina askeleen edellä veljeään – jopa silloin kun käy paska mäihä. Margo soitti lapsuudenkodistamme, vanhasta kunnan Missourin North Carthagesta, ja kun kuulin hänen äänensä, näin hänet taas kymmenvuotiaana istumassa mummolan takapihan laiturilla, mytyssä kuin vanha tyyny, hiukset tummana patalakkina, sortsihaalareissa, huljuttamassa kalanvatsanvalkoisia rimppakinttujaan ja katselemassa joen virtaamista niiden yli. Niin täysin sinut itsensä kanssa jo lapsena.

Gon ääni oli lämmin huokaus vaikka hän kertoi kylmäviä uutisia. Lannistumaton äitimme teki kuolemaa. Isämme oli jo melkein

mennyttä: hän kulki kohti tuonpuoleisen hämärää (häijy) mieli ja (viheliäinen) sydän mustana, mutta äkkiä näyttikin siltä, että äitimme ehtisi ensin. Puoli vuotta, ehkä vuosi elinaikaa. Vaistosin, että Go oli käynyt yksin tapaamassa lääkäriä, tehnyt tarkkoja muistiinpanoja epäsiistillä käsialallaan, ja häntä itketti kun hän yritti tulkita omaa kirjoitustaan. Aikoja ja annoksia.

»Mitä helvettiä tässäkin lukee? Onkohan tämä ysi? Onko siinä edes mitään järkeä?» hän sanoi, ja minä keskeytin. Minulla oli viimeinkin uusi elämäntehtävä. Siskoni oli pudottanut sen syliini kuin kypsan hedelmän. Melkein itkin helpotuksesta.

»Tulen kotiin, Go. Mehän voidaan muuttaa sinne. Ei sinun tarvitse hoitaa kaikkea yksin.»

Hän ei uskonut minua. Kuulin hänen hengityksensä.

»Ihan totta. Miksei? Eihän meillä ole täällä mitään.»

Pitkä henkäys. »Entä Amy?»

Sitäpä en tullut ajatelleeksi. Minulle oli itsestään selvää, että pakaisin matkaan newyorkilaisen vaimoni New Yorkin rientoineen, newyorkinylpeän vaimoni, ja veisin hänet kauas newyorkilaisista vanhemmistaan – jättäisimme Manhattanin, kutkuttavan tulevaisuuden ihmemaan, siirtäisin vaimoni pieneen joenvarsikaupunkiin Misouriin ja kaikki olisi hyvin.

En vielä ymmärtänyt kuinka hölmön optimistista, siis kuinka *tyypillistä Nickiä* oli ajatella niin. Millaiseen pulaan joutuisimme.

»Kyllä Amy pärjää. Hän ... » Siinä vaiheessa minun olisi pitänyt sanoa: »Hän rakastaa äitiä.» Mutta en voinut väittää, että Amy rakasti äitiä, koska Amy tuskin tunsi häntä. Kummallekin oli jäänyt harvoista tapaamisista hämmentynyt olo. Amy analysoi heidän keskustelujaan päiväkausia – »Ja mitä hän tarkoitti sillä että ... » – kuin äitini olisi ollut jonkun muinaisen heimon nainen, joka saapui tundralta vaihtamaan nappeja ja silyksellistä raakaa jakinlihaa ja vaati vastineeksi jotain, mitä Amylla ei ollut.

Amy ei välittänyt tutustua perheeseeni eikä synnyinpaikkaani, mutta jostain syystä luulin siltä, että kotiinpaluu olisi hyvä ajatus.

Yön jäljiltä tympeänhajuinen hengitykseni lämmitti tyynyä, ja päätin lopettaa menneiden kaivelun. Oli myöhäistä perääntyä tai katua. Tänään oli aika toimia. Kuulin alakerrasta harvinaista ääntä: Amy lait-

toi aamiaista. Paukutteli puisia kaapinovia (pam pam!), ravisteli lasi- ja peltipurkkeja (helin-kolin!), veti esiin metallipannuja ja kattiloita (riips-raaps!). Kulinaariorkesteri viritteli, kolisi rivakasti ja lähestyi huippukohtaa – kakkuvuoka vierä kolisten pitkin lattiaa ja osui seinään rämähtäen kuin symbaali. Tekeillä oli jotain vaikuttavaa, varmaan kreppejä, koska krepit ovat erikoisherkkua ja tänään Amy halusi varmasti laittaa herkkuruokaa.

Oli viides häpäivämme.

Kävelin paljain jaloin portaiden luo ja pysähdyin ylätasanteelle kuuntelemaan. Kipristin varpaani pörröiseen kokolattiamattoon, jota Amy inhosi jo periaatteesta, ja harkitsin, olinko valmis kohtaamaan vaimoni. Amy oli keittiössä eikä tiennyt mitään empimisestäni. Hän hyräili tutun tuntuista, surumielistä sävelmää. Pinnistelin muistaakseni laulun, oliko se folkia vai kehtolaulu, kunnes tajusin, että se oli M. A. S. H. – *Armeijan liikkuvan kenttäsairaalan* tunnari. Itsemurha on tuskaton. Menin alakertaan.

Viivyttelin ovensuussa ja katselin vaimoani. Hänen voinkeltaiset hiuksensa olivat ponihännällä, joka ponnahteli iloisesti kuin hypynaru, ja hän imeskeli palanutta sormenpäätä poissaolevan oloisena ja hyräili. Hän hyräili, koska oli sanoitusten sotkijana lyömätön. Kerran seurustelumme alkuaikoina radiosta tuli Genesiksen biisi: »She seems to have an invisible touch, yeah.» Mutta Amy hyrиси: »She takes my hat and puts in on the top shelf.» Kun kysyin, miten nuo sanat voisivat muka olla edes lähellä oikeita, hän sanoi ajatelleensa aina, että laulun nainen todella rakasti miestä, koska pani hänen hattunsa ylimmälle hyllylle. Silloin tajusin, että pidin siitä tytöstä, todella pidin tytöstä jolla oli selitys kaikkeen.

On jotenkin karmaisevaa, ettei lämmin muisto lämmitä.

Amy vilkaisi pannulla höyryävää kreppeä ja nuolaisi rannettaan. Hän näytti voitonriemuiselta, vaimon perikuvalta. Jos halaisin häntä, hän tuoksuisi marjoilta ja tomusokerilta.

Kun hän huomasi, että piileskelin oven takana nuhjuisissa bokseissa, tukka pystyssä kuin peikolla, hän nojautui pöytätasoon ja sanoi: »Hei, ihana mies.»

Pelko kihosi mahahappona kurkkuuni. Ajattelin hiljaa: *No niin, anna mennä.*

Tulin myöhään töihin. Paluumuuttomme jälkeen sisareni ja minä olimme tempaisseet. Olimme panneet vanhan suunnitelman täytöntöön ja perustaneet baarin. Lainasimme rahat Amylta, 80 000 dollaria, mikä ei ennen vanhaan olisi merkinnyt hänelle mitään, mutta oli siihen aikaan melkein kaikki mitä oli jäljellä. Lupasin ja vannoin maksaa takaisin korkojen kera. Minäkö olisin mies, joka lainaa rahaa vai moltaan – isäni naama vääntyisi pelkästä ajatuksesta. *No, kaikenlaisia miehiä sitä on* oli hänen ankarin lausuntonsa, josta hän jätti sanomatta loput: *ja sinä olet vääränlainen.*

Siinä tilanteessa baarin perustaminen oli käytännön ratkaisu, järkihanke. Amy ja minä tarvitsimme uudet ammatit, ja minä olin keksinyt mihin ryhtyisin. Amy valitsisi uuden ammattinsa jonakin päivänä tai olisi valitsematta, mutta rahaston rippeiden avulla tulimme toimeen toistaiseksi. Kuten vuokraamallani McPalatsilla, jossa nyt asuimme, baarillakin oli symbolinen merkitys lapsuusmuistoissani – baari oli aikuisten paikka, jossa he tekivät omia aikuisten asioitaan. Ehkä juuri siksi halusin niin kovasti hankkia kuppilan, kun olin menettänyt työpaikkani. Se oli muistutus siitä, että olen kaikesta huolimatta aikuinen mies, täysi-ikäinen, tarpeellinen ihminen, vaikka menetin ammatin, johon koko identiteettini perustui. En tekisi samaa virhettä toista kertaa: aiemmin niin lukuisia aikakauslehtiä verottivat edelleen internet, lama, amerikkalaiset, jotka nykyään vain katselevat televisiota tai pelaavat videopelejä tai kertovat ystävilleen sähköisesti vaikka, että *sade on perseestä!* Mutta viskitujaukselle viileässä baarissa kuumana päivänä ei ole sähköistä vastinetta. Maailma on aina ryypyn tarpeessa.

Baarimme on kulmabaari, jonka sisustus on sekalainen tilkkutäkki. Sen paras kaunistus on itse baari: massiivinen, viktoriaaninen. Tammipinnasta piiritty näkyviin lohikäärmeenpäitä ja enkelinkasvoja – näyttävä kapistus tänä muoviroinan aikana. Muuten paikan sisustus onkin pelkkää romua, kuin menneiden vuosikymmenten kurjimpien sisustusratkaisujen näyttely: Eisenhowerin aikainen linoleumilattia, jonka nurkat ovat käpristyneet kuin palanut paahtoleipä, tyyliltään kyseenalaiset puupaneeliseinät suoraan seitsemänkymmenluvun kotipornoleffasta, halogeenijalkalamput, sattumalta kuin 1990-luvun opiskelija-asuntolan huoneestani. Loppujen lopuksi vaikutelma on kumman kotoinen: paikka ei vaikuta niinkään baarilta kuin heitteille jäte-

tyltä mutta hyvälaatuiselta remonttikohteelta. Joviaalilta: meillä on yhteinen parkkipaikka keilahallin kanssa, ja kun baarin ovi heilahtaa auki, sisään astuvaa asiakasta aplodeeraa kaatuvien keilojen kolina.

Annoimme baarille nimeksi Baari. »Ihmiset luulevat, että se on ironiaa eikä ideapulaa», Go järkeili.

Niin, pidimme itseämme nokkelina newyorkilaisina ja nimeä vitsinä, jota juuri kukaan muu ei tajuaisi. *Metatajuaisi*. Näimme mielessämme nenäänsä hieraisevat paikalliset: Miksi antaa baarille nimeksi Baari? Sitten ensimmäinen asiakkaamme, harmaatukkainen nainen, jolla oli kaksiteholinssit ja vaaleanpunainen verkkariasu, sanoi: »Kiva nimi. Niin kuin Audrey Hepburnin Kissa-niminen kissa leffassa *Aamiainen Tiffanyllä*.»

Silloin palasimme maan tasalle, ja hyvä niin.

Ajoin parkkipaikalle. Odotin, kunnes keilahallista kuului rämähdyks – kiitos, kiitos hyvät ystävät – ja astuin ulos autosta. Katselin hyväksyvästi ympärilleni, en vieläkään ollut kyllästynyt tutuksi käyneeseen maisemaan: laatikkomaiseen, vaaleatiliiseen postitoimistoon tien toisella puolella (nykyään kiinni lauantaisin), vaatimattomaan beigeen toimistorakennukseen (nykyään kiinni). Kaupunki ei kukoistanut, ei enää, ei sinne päinkään. Se ei hitto vie ollut edes ainoa laatuaan, vaan toinen kahdesta Missourin osavaltion Carthagesta – periaatteessa North Carthage, joka kuulostaa kaupungin puoliskolta, vaikka kaupunkimme sijaitsee satojen kilometrien päässä vähäisemmästä kaimastaan. North Carthage on sievä, pieni viisikymmenluvun kaupunki, jonka paisuminen keskikokoiseksi esikaupungiksi kuitattiin edistykseksi. Silti se oli äitini kotikaupunki, ja kotikaupungissaan hän kasvatti myös minut ja siskoni, joten olihan paikalla historiaa. Minun historiani ainakin.

Kävellessäni baarin rikkaruohoa kasvavan betoniparkkipaikan yli katsoin kadun päähän ja näin joen. Minusta on aina ollut mahtavaa, ettei kaupunkia ole rakennettu millekään turvalliselle nyppylälle, jolta avautuu näkymä Mississippille, vaan aivan jokeen kiinni. Voisin kävellä katua pitkin, luiskahtaa alle metrin ja lähteä ajelehtimaan kohti Tennesseeä. Kaikkien keskustan rakennusten seinien on merkitty, miten korkealle joki nousi vuosien -61, -75, -84, -93, -07, -08 ja -11 tulvissa. Ja niin edespäin.

Joki ei nyt tulvinut, mutta virtasi kiivaasti, voimakkaasti pyörteillen. Joen vartta kulki miehiä jonossa katse maahan suunnattuna, hartiat

jännittyneinä, ikään kuin he olisivat matkalla jonnekin. Yksi miehistä kohotti päätään ja katsoi minua, varjon peittämät kasvot mustana soikiona. Käännyin pois.

Minun oli äkkiä pakko päästä sisälle. Kun olin kävellyt vielä muutaman metrin, niskani oli hiestä märkä. Auringon vihainen silmä mollotti yhä taivaalla. *Sinut on nähty.*

Sisuksia käänsi ja lisäsin vauhtia. Tarvitsin ryypyn.

AMY ELLIOTT

8. 1. 2005

– päiväkirjaa –

TRALLALLAA! Hymyilen kuin vasta-adoptoitu orpolapsi, kun kirjoitan tätä. Ihan nolottaa, että olen näin onnessani. Kuin kirkasvärisen sarjakuvan teinityttö puhumassa puhelimesta tukka poninhännällä, pään päällä puhekupla, jossa lukee: *Tapasin yhden pojan!*

Tapasin minä. Niin todella tapahtui. Tapasin yhden pojan – ihan upean jannun, hauskan, helvetin coolin tyyppin. Tässä on tarinan näyttämö jälkipolvia varten (ei sentään, en minä seonnut ole: jälkipolvet, höh). Mutta silti. Uusivuosi meni jo, mutta uusi vuosi on vasta alullaan. Eletään talvea: iltapimeää, jäätävän kylmää.

Carmen, uudehko ystäväni, puoliystävä, melkein ystävä, siis sellainen ystävä, jonka kanssa sovitusta menosta ei luisteta, on suostutellut minut kirjallisiin pippaloihin Brooklynin. Tykkään kyllä kirjailijajuhlista, pidän kirjailijoista, minulla on kirjailijavanhemmat, olen itsekin kirjoittaja. Minusta on vieläkin ihanaa merkitä ammattini kaikenlaisiin lomakkeisiin, kyselyihin ja asiakirjoihin. No joo, kirjoitan persoonallisuustestejä lehtiin. En kirjoita Päivänpolttavista Aiheista, mutta ammattia kysyttäessä sanon olevani toimittaja. Kyllä niin sietää sanoa. Päiväkirjan kirjoittaminen on hyvää harjoitusta: hion taitojani, keräilen yksityiskohtia ja havaintoja. Näytän enkä kerro ja sen sellaista kirjallista kukkua. (Vasta-adoptoidun orvon hymy, ei huono, hei.) Mutta ihan totta: kyllä minä olen sitä mieltä, että saa kutsua itseään toimittajaksi, jos kirjoittaa rasti ruutuun -testejä.

Juhlissa joudut lahjakkaiden kirjoittajien, laatu-lehtien toimittajien, joukkoon. Sinä itse kirjoitat vain testejä naistenlehtiin. Kun joku kysyy mitä teet työksesi, sinä

- a) nolostut ja sanot: »Kirjoittelen leikkimielisiä testejä, höpsöjä juttuja!»
- b) otat puolustuskannan: »Tällä hetkellä kirjoitan elääkseni, mutta harkitsen jotain haastavampaa ja tärkeämpää. Miten niin, mitä sinä teet?»
- c) olet ylpeä saavutuksistasi: »Laadin persoonallisuustestejä, joissa hyödynnän psykologian maisterin tutkintoani – ja arvaa mitä: olen rakastetun lastenkirjasarjan esikuva, tiedät varmaan *Ihmetyttö Amyn*? Siitäs sait, typerä snobi!»

Vastaus: C, ehdottomasti.

Oli miten oli, juhlien isäntä on Carmenin hyvä ystävä, joka kirjoittaa elokuvista alan lehteen ja on Carmenin mukaan tosi hauska. Hetken pelkään, että hän yrittää järjestää meidät yhteen: en ole kiinnostunut sokkotreffeistä. Minua pitää vaania, villinlemmekkään saalistajan on käytävä kimppuun arvaamatta. Muuten kiusaannun ihan liikaa. Oikein tunnen, kuinka väkinäisesti yritän ihastuttaa, ja kun tajuan että yrittämiseni näkyy, yritän teennäisyyden hyvittääkseni yhä kovemmin, ja lopulta olen muuttunut Liza Minelliksi: tanssin kimaltavissa trikoissa ja ruinaan rakkautta. Knalli ja jazzlaulajan eleet ja välkehtivä hymy.

Mutta ei. Kun Carmen suitsuttaa ystävänsä, ymmärrän että hän itse on ihastunut. Sopii.

Kiipeämme kolme kerrosta kieroja portaita ja astumme sisään ruumiinlämpöä ja kirjallista tunnelmaa hohkaavaan asuntoon: mustasankaisia laseja ja vallattomia hiuspehkoja, lännenpaitajäljitelmiä ja kanervanpunaisia poolopaitoja. Sohvalle viskattuja mustia villaisia kansitakkeja valuu kasaan lattialle, *Pakotien* saksalainen elokuvajuliste peittää seinää josta maali on lohkeillut (*Ihre Chance war gleich Null!*). Huoneessa soi Franz Ferdinandin »Take Me Out».

Miehiä hyörii korttipöydän ympärillä, koska siellä on juomatarjoilu; he täydentävät lasejaan parin kulauksen välein, koska viimeistä

viedään. Tungen lähemmäs ja ojennan muovikuppia kuin katusoittaja, ja saan kasan jäitä ja tujauksen votkaa söötiin näköiseltä mieheltä, jolla on Space Invaders -T-paita.

Pian on tyydyttävä isännän ironiamielessä hankkimaan myrkyrvihreään omenalikööriin, ellei joku käväise viinakaupassa, ja se vaikuttaa epätodennäköiseltä, koska selvästi jokainen luulee olevansa se joka käväisi viimeksi. Tyypilliset tammikuun juhlat, joissa kaikki ovat pyhien jäljiltä kylläisiä ja sokerikiukkuisia, laiskanpulskeita ja ärtyneitä yhtä aikaa. Juhlat, joissa juodaan liikaa ja haastetaan riitaa ovelin sanakääntein ja puhallellaan tupakansavua ikkunasta, vaikka isäntä on jo pyytänyt tupakoimaan ulkona. Olemme ehtineet jutella lukuisissa joulunajan juhlissa, joten meillä ei ole enää mitään sanottavaa, olemme kaikki pitkästyneitä mutta emme halua mennä ulos talviseen kylmyyteen. Metron portaiden hyytävä viima on mennyt luihin ja ytimiin.

Carmenin illanisäntä-sulhasehdokas on kaapannut ystäväni: he juttelevat kiihkeästi keittiön nurkassa hartiat kyyryssä, päät yhdessä niin että kahdet kasvat muodostavat sydämen. Hyvä. Aion syödä, jotta minulla olisi jotain tekemistä enkä joutuisi seisoskelemaan hymyillen huoneen keskellä kuin uusi oppilas kouluruokalassa. Melkein kaikki ruoka on mennyt. Valtavan Tupperware-kulhon pohjalla on perunastunmuruja. Kahvipöydällä on koskematon kaupan herkkutarjotin: nahistuneita porkkanoita, reikäisiä selleritikkuja ja siennesteen näköistä dippiä. Sekaan on tumpattu tupakoita kuin koristeeksi. Ryhdyn tekemään päähänpistojuttua. Se menee näin: Mitä jos hyppäisin teatterin parvekkeelta? Mitä jos antaisin kielisuudelman kodittomalle miehelle, joka istuu metrossa minua vastapäätä? Mitä jos istahaisin keskelle lattiaa ja söisin kaiken tarjottimelta, tupakantumpit ja kaikki?

»Älä vain koske siihen», hän sanoo. *Hän* – papapapam! En vain vielä tiedä, että se on *hän* (papakapam). Tiedän vain, että siinä on mies, joka haluaa jutella kanssani, joka kantaa kukkoiluuan kuin ironiaa henkivää T-paitaa, se vaan istuu paremmin. Hänen olemuksestaan voi päätellä, että hän saa säännöllisesti, että hän on naistenmies ja että hän hoitaisi minut kunnolla. Kunnan hoito olisi kiva! Seuraelämäni pyörii kolmentyyppisten miesten ympärillä: Ivy Leaguen valioyksilöiden, jotka ilmeisesti kuvittelevat olevansa Fitzgeraldin romaanihahmoja; liukkaiden Wall Streetin kihojen, joilla on dollarinkuvia silmät, suut ja korvat täynnä; ja herkkien älykköjen, jotka tarkkailevat itseään niin

että kaikki alkaa tuntua vitsiltä. Fitzgerald-tyypit ovat yleensä tehotoman pornahtavia petikumppaneita: asentoakrobatiaa ja paljon melua tyhjästä. Rahamiehet paljastuvat raivokkaiksi mutta tuloksettomiksi. Älyköt naivat kuin säveltäisivät matikkarockia: yksi käsi rummuttelee siellä sun täällä ja yksi sormi huolehtii kivasta bassorytmistä ... Kuulostaako lutkahtavalta? Hetkinen niin lasken ... yksitoista. Ei hullumpaa. Olen aina ajatellut, että kaksitoista on hyvä tasaluku johon lopettaa.

»Ihan totta», numero 12 jatkaa (hah!). »Älä koske tuohon dippiin. Jamesin jääkaapissa on ehkä kolme ruokatarviketta. Voisin laittaa sinulle sinappioliivin. Valitettavasti vain yhden oliivin.»

Vain yhden oliivin. Repliikki on vain hiukan huvittava, mutta se tuntuu heti sisäpiirivitsiltä, joka lämpeää nostalgisesta toistelusta. Ajattelen: *Vuoden päästä kuljemme Brooklyn Bridgeä pitkin, kun aurinko laskee, ja toinen meistä kuiskaa: »Vain yhden oliivin», ja sitten naurataan.* (Pysäytän itseni. Apua. Jos hän tietäisi, että jo nyt kuvittelen meidät vuoden päästä, hän juoksisi karkuun ja minun olisi pakko kannustaa.)

Myönnän, että enimmäkseen minua hymyilyttää hänen ihanuutensa. Hän on häiritsevän ihana, saa silmät suurenemaan. Tekee mieli tarttua härkää sarvista: »Olet ihana ja tiedät sen», jotta keskustelu voi jatkua. Hän on varmasti epäsuosiossa miesten keskuudessa: hän on kuin 80-luvun nuortelokuvan rikas pahis, se joka kiusaa sopeutumattomaa, herkkää poikaa ja saa lopuksi kakun naamaansa. Kerma-vahto tekee rasvatahran pystyyn käännettyyn kaulukseen, ja koko ruokala hurraa.

Hän ei kuitenkaan käyttäydy niin. Hänen nimensä on Nick. Ihana nimi. Se antaa mukavan, tavallisen vaikutelman, ja sellainen hän on. »Siinä vasta aito nimi», minä kommentoin. Hänen kasvonsa kirkastuvat ja hän laskettaa jonkun repliikin: »Nickin kanssa voi lähteä kaljalle, Nick ei suutu jos oksennat autoon. Nick!»

Hän harrastaa hölmöjä sanaleikkejä. Tajuan kolme neljäsosaa elokuvaviittauksista. Ehkä kaksi kolmasosaa. (Pitää muuten muistaa vuokrata *Varma pala*.) Hän saa käsiinsä viimeisen pisaran kelvollista viinaa ja täyttää lasini oma-aloitteisesti. Hän on vallannut minut, pystyttänyt merkkiviirin: *Minä ehdin ensin, tämä tyttö on minun.* Viime aikojen hermostuneiden, post-feminismin ajan miesten jälkeen

»Kuka sinä olet?

Mitä me olemme tehneet
toisillemme?»

Nick Dunnen kaunis Amy-vaimo on kadonnut parin viisivuotishääpäivänä. Katoamiseen epäilyttävän tyyneesti suhtautuva Nick jää kiinni valheesta toisensa jälkeen. Amyn ystävät kertovat tämän pelänneen yhä arvaamattomammaksi muuttunutta aviomiestään. Poliisi löytää Nickin tietokoneelta erikoisia hakutuloksia. Ja kuka muu ellei Nick olisi pessyt verijäljet keittiön lattialta?

Välttääkseen vankilan Nickillä on vain yksi vaihtoehto. Hänen on löydettävä Amy. Mieluiten elävänä, jos ei muuten, niin kuolleena.

Mutta missä Amy on?

»Lue tämä kirja ja pysy sinkkuna.»

- FINANCIAL TIMES

www.wsoy.fi 84.2 ISBN 978-951-0-39683-4

Kannen kuva: Bernard Ott / Gallery Stock